

Aile’de Yönetişim Politikalarına İlişkin Beklentiler

(Sayfa 1-10)

Prof. Dr. Ali Acar

*Selçuk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fak.
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü*

Özet

Bir toplumda aile yapısının sağlam olması halinde toplumun da sağlam olur düşüncesinin bir göstergesi olarak ailede sosyal kuralların hakim olduğu katılımcı, paylaşımcı davranışların oluşumu zaman süreci içinde topluma yansımaları kaçınılmazdır. Ailenin bir işlevdeki aksaklık ve sorun yaşanması durumu diğer işlevlerin de yerine getirilmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu çalışmada, ailede yönetim politikalarına ilişkin beklentiler araştırılmaktadır. Açıklık, karşılıklı anlayış, gerekli rolün yerine getirilmesi ile katılım ve hesap verebilme aile birliğini güçlendiren temel unsurlar arasında yer almaktadır. Aile de iyi yönetimin yada son yıllarda yönetim unsurlarının uygulanması aile görevlerinin yerine getirilmesinde önemli katkıları bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile, yönetim politikaları, beklentiler.

Abstract

As an indication of the idea that the society will also be strong if the family structure is strong in a society, the formation of participatory, sharing behaviors dominated by the social rules in the family is inevitable to be reflected to the society over time. The family's troubles and problems in one function negatively affect the performance of other functions.

In this study, expectations regarding the governance policies in the family are investigated. Openness, mutual understanding, fulfillment of the necessary role, and participation and accountability are among the basic elements that strengthen family unity. Implementing good governance or governance elements in the family has made important contributions to the fulfillment of family duties.

Keywords: Family, governance policies, expectations.

GİRİŞ

Toplumun mikro düzeyinde göstergesi aile sağlam olduğu zaman toplum da sağlam olur ifadesinin bir göstergesi olarak ailede sosyal kuralların hakim olduğu katılımcı, paylaşımcı davranışların oluşumu zaman süreci içinde topluma yansımaları kaçınılmazdır. Ailenin bir işlevdeki aksaklık ve sorun yaşanması durumu diğer işlevlerin de yerine getirilmesini olumsuz yönde etkilemektedir. Ailenin işlevleri aşağıda belirtilen altı temel unsur önemli olmaktadır. 1) Biyolojik İşlev 2) Psikolojik İşlev 3) Eğitim işlevi 4) Toplumsal işlev 5) Kültürel İşlev 6)Ekonomik İşlev.7)Dini işlev. Aile fertlerine dini bilgiler ve dini eğitim verilmesi yine ailenin işlev ve sorumluluğu altındadır (Elliot and Merril,1979:350)

Sosyal-ekonomik ve teknolojik gelişmeler hatta kısaca küresel etkileşimler sonucu geleneksel ailedeki eski yerleşik iş bölümü ve roller sistemi ortadan kaybolmaya başlamış, yerine kadının erkekle eşitlenmeye, erkeğin ise ev işlerinde ve çocukların yetişmesinde sorumluluk almaya çalıştığı bir anlayış ikame olmuştur. (Ogburn ,Nimkoff,1955:9)

Yönetişim ilkelerin başında, “hesap verebilirlik, şeffaflık, katılımcılık, kapsayıcılık, etkinlik ve yararlılık, mevzuata uygunluk” gibi ilkeler gelmektedir. Konuyla ilgili yazında bunlara bazen insan hakları, karşılık verme gibi ilkelerin de ilave edildiği görülmektedir. İyi yönetim kavramı, daha fazla şeffaflığın sağlanması, sorumluluk, etkinlik, tarafsızlık ve katılım gibi konulara vurgu yapmaktadır(Woods,1999:44)

Bu bağlamda küme ya da grup yönetişimi kavramı, Poncet’in yukarıdaki geniş kapsamlı tanımından hareketle, “aile birliği içinde içindeki bilgi ve deneyimin dağılımı ve paylaşılmasının harekete geçirilmesi, yönetilmesi ve yönlendirilmesi” şeklinde ifade edilebilir. Bu ilkelere ayrıca

-Uzlaşma yönelimlilik ve müzakereye açıklık: Toplumdaki farklılıkların kabulüne ilişkin ve şiddet-baskı içermeyen bir yönetim tarzı oluşturulmasını ifade eder

-Sorumluluk ve Stratejik Planlama: Yönetim birimleri içinde yer alan her organların görev ve yetki alanları aile kurumunda da açıkça belirlenmiş olmalıdır. Bunun yanında karşılaşılabilecek her türlü soruna karşı oluşturulacak plan ve programların dizaynı iyi belirlenmeli, çözüm olanakları gerçeği yansıtmalıdır.

Aile de iyi yönetimin yada son yıllarda yönetişim unsurlarının uygulanması aile görevlerinin yerine getirilmesinde önemli katkıları bulunmaktadır.

1.Açıklık -şeffaflık,

2.Hesap Verebilirlik

3.Ortak Katılım

4.Kurallara bağlı yasa ve mevzuat

Aile’de alınan kararlarda ortak katılım aile birliğini güçlendiren unsurlardandır. Yönetim açısından olduğu gibi tüketim konusunda birlikte karar verme özellikle harcama biçimi, kartların kullanımı ve tasarruf meyillerinde birlikte karar verilmesi gibi açık politikaların oluşturulması önemli olmaktadır

Aile üyeleri arasında her üyenin bulunduğu statü, görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinde ve gerekli dizaynın yapılmasında ailede yönetimin ötesinde yönetişim unsurlarının uygulanması daha etkili olabilecektir. Batıda modern aile yapısında meydana gelen ferdiyetçilik (Elliot and Merril,1979:199) anlayışı aile yapısında bazı çözümlere yol açtığı görülmüştür.(Erkal,2008,2011:23)Halbuki aile içerisinde her kes statü ve sorumlulukları çerçevesinde yönetişim ilkeleri uygulandığı zaman aile yapısının daha sağlam olacağı görülmektedir.

Sosyal –ekonomik Ailedeki gerilimlere neden yol açan ve iç ve dış faktörlere bağlı olarak oluşan krizlerin giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması yönetişim ilkelrinin uygulanması ile büyük ölçüde giderilmektedir. Aile üyeleri arasında güven duygusunun geliştirilmesi, şeffaflık ve açıklık politikalarının ve açık bir iletişim ortamının oluşturulması ve aile içi kriz ve sorunların analiz edilmesi yönetişim ilkeleri açısından önem taşımaktadır. Yönetişim de de de kurumun başındaki kişiler veya yöneticiler aynı zamanda riskleri de göze alarak, onları fırsatlara çeviren isabetli olarak sorun çözen ve karar veren kişi olarak da tanımlanmaktadır.

Ailedeki gerilimlere neden yol açan ve iç ve dış faktörlere bağlı olarak oluşan krizlerin giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır. Aile üyeleri arasında güven duygusunun geliştirilmesi, şeffaflık ve açıklık politikalarının ve açık bir iletişim ortamının oluşturulması ve aile içi kriz ve sorunların analiz edilmesi yönetişim ilkeleri açısından önem taşımaktadır. Yönetişim de de de kurumun başındaki kişiler veya yöneticiler aynı zamanda riskleri de göze alarak, onları fırsatlara çeviren isabetli olarak sorun çözen ve karar veren kişi olarak da tanımlanmaktadır.

Hesap Verebilirlik

Bu alanda beklentiler arasında yer alan önemli olarak da vurgulanan her aile bireyinin O da hesap verilebilirlik Bu aslında eşlerin ve aile fertlerinin birbirlerine olan güvenini de artırmaktadır.

Tablo: Hesap verilebilmeye ilişkin görüşler

	N	%
Hesap verilebilmesi iyi olur	750	
Gerekli durumlarda hesap verilebilir	185	
İsteğe bağlı	165	
	1100	100.0

Her kurumun/işletmenin kendi yapılarına uygun çeşitli politikaları ve yetki-sorumlulukları vardır. Bu politikaların oluşturulmasında kurumun/ailenin amaç ve hedefleri önemli yere sahip olmaktadır.

Aile fertleri kendi sorumluluklarındaki alanlarla daha belirgin hedefler kurabildikleri zaman bunları gerçekleştirme oranları artabilmektedir. Kısaca ifade etmek gerekirse; “Gerçekten amaçların yazılı bir biçimde yerleştirilmesi güçlü bir etki uyandırarak amaçların başarıya ulaşmasını sağlar. Politika ve amaçların oluşmasında kişisel amaçlar ile ailenin işlevsel amaçların denk olması durumunda aile fertlerinin işlevleri konusunda daha büyük ilerlemeler meydana gelebilecektir. Aynı durum aile fertlerinin en aşağısından en yukarisına kadar birbirini tutarlı destekleyen amaçlar için de geçerlidir. İlk olarak hedef ve organizasyonel amaç en üst yönetici durumundaki ana-baba tarafından yerleştirilmeli ve aile fertleri arasında sağlıklı iletişim kurulmalıdır. Diğer taraftan, bazı belirli zamanlarda hiyerarşinin en altından en üstüne bütün yöneticiler kendi bölümlerinde yapılan işin gelişen amaçları karşı etkili ve yeterli olup olmadığını analiz ettikleri gibi,aile üyeleri de aile ile ilgili işlevleri analiz etmeleri olumlu katkıları beraberinde getirmektedir.

Bu açıdan bakıldığında toplumun en küçük ve temel biriminden en büyük birimine kadar fonksiyonel derecelerdeki kurumlarda koordinasyonda çok önemlidir.

Aile ferleri geçim konusunda birlikte karar vermelidirler. İyi günde kötü günde birbirlerine destek olmalıdırlar. Kriz zamanlarında eşler birbirlerine destek olmalıdırlar

Ailedeki gerilimlere neden yol açan ve iç ve dış faktörlere bağlı olarak oluşan krizlerin giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır. Aile üyeleri arasında güven duygusunun geliştirilmesi, açık bir iletişim ortamının oluşturulması ve aile içi kriz ve sorunların analiz edilmesi birinci planda yer almaktadır. Çağdaş yönetimde de kurumun başındaki kişiler veya yöneticiler aynı zamanda riskleri de göze aşarak isabetli olarak sorun çözen ve karar veren kişi olarak da tanımlanmaktadır.

Aile toplumun mikro düzeyde bir kurumu olduğuna göre yönetimde yöneticinin varlığının nedeni sorun çözme olduğuna göre aile içinde de var olan sorunların – krizlerin çözümlenmesi gerekmektedir. Çünkü, yöneticiye sürekli olarak sorun getirildiği gibi aile yöneticisi durumundaki ana-baba’dan bu sorunların çözülmesi istenir. Ailenin yönetimdeki başarısı da, sorun çözmekteki başarı ve becerisine göre değerlendirilebilir. Zira aile’nin bilgi ve yeteneğini ortaya koyan başarı kıstası sorun çözme yeteneği ve becerisidir.

Aile içinde çözülmesi imkansız gibi görünen sorunlar günlük işleri altüst etmektedir. Sorunlar günlük işlerin bir parçasıdır. Hatta onların ta kendisidir. Yöneticinin görevi de bunları

çözmektir. Yöneticinin çözülmesi zor alan sorunları yoksa, başarılacak bir şey de yok demektir. Çünkü yönetimde olduğu gibi ailede de başarı sorunu çözmektir.

Katılım

Aile kurumundaki algılanış şekliyle katılımın amacı konsensüs sağlanarak ilgili aileye ilişkin projenin uygulanabilmesini sağlamaktır. Oysa katılım kurumsal duyarlılıktan daha önemli bir konudur. Yapılan işten etkilenen insanların karar alımına katılmaları ilgili kurumun yaptığı işten bu kişilerin anlamlı bir pay almalarını sağlar. Bunu başka türlü anlatmak gerekirse, karar alımına katılanlar kurumun almış olduğu kararları kendi kararları olarak kabul ederler ve başarı veya başarısızlığı kendi hareketlerine bağlarlar. Açıkça bir paylaşım içine girerler.

Bunun temel mantığı açıktır; karar alımına ve uygulamasına katılım insanlara projelere sahip çıkma hissi vermekte ve bu projenin başarılı olmasında önemli katkı sağlamaktadır. Ancak bu prensibin uygulanması kolay değildir. Aile fertlerinin katılımının sağlanması durumunda potansiyel tehlikeler erkenden öğrenilip gerekli önlemlerin alınmasıyla meydana gelebilecek riskler önemli ölçüde azalabilecektir.

Ailede baba yönetici anlamında aynı zamanda örgütte kararları veren kişidir. Yönetimde karar vermek her zaman kolay değildir. Özellikle çağımızda aile yönetimini etkileyen dış unsurlar, baskılar ve sınırlar vardır. Aile yönetimi karar verirken bu sınırları baştan iyi hesap etmek, düşünmek zorundadır.

Aile yöneticileri durumundaki ana- baba aile üyeleri hakkında her zaman karar vermek zorunda olan kişilerdir. Çünkü karar verme ailenin önemli ve demokratik yapının oluşmasında temel işlevlerinden birisi olmaktadır. Bu nedenle yönetimde sıhhatli ve isabetli karar verebilmek için öncelikle yöneticilerin karar verme gücüne ve maharetine sahip olması ve ayrıca sorun çözme becerisine de sahip olması gereklidir.

Aile yapısındaki radikal değişimler veya ailenin hızlı değişimi sonucunda meydana gelen istikrarsızlığın yaygınlaşması zaman süreci içerisinde toplum yapısını tehdit edici bir niteliğe dönüşmesi kaçınılmaz bir realite olarak ortaya çıkmaktadır. Ailede meydana gelen problem veya olumsuzlukların giderilmesi aile üyeleri arasında işbirliğinin, güvenin, sorumlulukların, karşılıklı rol ve statüler saygılı olunması ile mümkün olabilir.

Günlük yaşam içinde ailelerin sıklıkla karşılaştıkları ilk çocukluk dönemi zorluklarının başında "disiplin" gelmektedir. Anne-babalar çocuklarını eğitirken neleri yapıp neleri yapmamaları konusunda sık sık belirsizlik yaşarlar.

Anne-baba aile içinde gücü kullanma hakkı ve becerisi yönünden daima çocuklardan daha yukarıda yer almalıdır. Çoğu zaman aile içindeki bu "güç dengesi"nin bozulması ile krizler çıkar ve sorun çözme zorlaşır. Şüphesiz çocukların da karar verme, seçim yapma, kabul etme ya da etmeme hakları vardır.

Aile'de ana-babanın çocuklarıyla olan ilişkilerinde dengeyi sağlamaları gerekir. Her alanda ölçülü olunması gerekir. Çocuğa eğitiminin sağlanması toplumda diğer kuruluşlara geçmesinden sonra ailenin önemli işlevlerinin başında çocuğuna kişilik kazandırması ve sosyalize etmesi gelmektedir. Ana-babanın yalnız kendi ferdiyetçi hayat tarzını düşünerek diğer aile fertlerine ilgisiz kalması, yeterli iletişimin kurulmaması aile üyeleri arasında yabancılaşmayı beraberinde getirmektedir. Bunun oluşmasıyla aile fertleri arasında derin uçurumlar, ortak payda üzerinde birleşememe ve ailenin sağladığı ortak sorumluluk ve dayanışmanın eksikliği sonucunda bencillik ön plana geçme tehlikesiyle karşı karşıya kalınmaktadır.

Tablo: Aile fertlerinin kararlara katılma durumu

	N	%
Kararlara katılmalı	374	34,0

Duruma göre	319	29,0
Çocuklarla ilgili ise evet	209	19,0
Anne Baba karar vermeli	198	18,0
Toplam	1100	100,0

Bu dengeli ve ölçülü bilince sahip ailelerin çocukların kişilik kazanımları açısından fazla önemsemeleri gereği açıktır. Özellikle günümüzde teknolojinin insanoğluna sunduğu araçların kullanılmasında akılcı davranmamız gerekir.

Yetki devrine ilişkin durumlar

Çoğu zaman çocuk okuldan sonra veya tatil günlerinde arkadaşları ile biryerlere gitmek istediklerine ilişkin talepler veya istekler anne ve babalarına ilettiklerinde sorumluluktan kaçtıkları görülmekte veya anne-babalar birbirlerine topu atmaktadırlar. Aslında Yetkilerden kaçınmak yerine açık olunmasında fayda görülmektedir. Bunun adı da yetki devridir. Bunun her zaman yapılmaması gerekli zamanlarda yapılması gerekir.

Tablo: Yetki devrine ilişkin görüşler

	N	%
olumlu	600	55,0
Biraz olumlu	350	32,0
olumsuz	150	13,0
toplam	1100	100,0

Ailelerin hükümetin politikalarına ilişkin beklentileri olumlu görülmektedir. Bu oran % 55 olarak görülmektedir.

Aileler tüketim konusunda beklentileri arasında asgari ücretin harcanabilir düzeyde olmasının biraz daha asgari geçinme endeksine göre oluşturulması temennisi yer almaktadır. istemektedirler.

Açık ve Şeffaf Olmak

Aile üyeleri arasında alınan karar ve eylemlerde bir organizasyonda olduğu gibi açıklık politikasının uygulanması gerekir. Her üye işlev ve rollerini açık olarak ortaya koymadan eylemlerin gerçekleştirilmesi ve yerine getirilmesi çeşitli olumsuzluklara yol açabilir. Yapılan veya yapılacak her eylemin açık olarak ifade edilmeli ve belirtilmelidir.

Aile içindeki sosyal birlik atmosferini oluşturan aile üyelerinin birbirlerine karşı duydukları sevgi duygusal temele dayandığından aile üyeleri arasında meydana gelen aykırı fikirler, görüşler karşılıklı fikir alışverişi biçiminde olumlu yönere kanalize edilebilir. İlk bakışta meydana gelen aykırı fikirler, görüşler ailenin uyumlu atmosferini bozabilir. Böyle durumlarda yapılacak en doğru iş, aile üyelerinin aykırı buldukları fikir ve görüşleri hiç bir zaman gizlemeden ortaya koymaktır. Bu konudaki açılımların ana-babaya yapılması ilgili fikir ve görüşler konusunda daha tutarlı destek veya yeni yapılanmalar gidilmesine yol açabilir. Bu konuda yapılan araştırmalarda erkek çocukların annelerini, kız çocukların da

babalarını kendilerine daha yakın hissetmektedirler. Aile üyeleri tarafından hoş karşılanmayan veya alternatif yönlerinin ortaya konulması fikir veya görüşü ortaya koyan aile bireyi tarafından bazen hoş karşılanmayabilir. Bu durumlarda yapılacak en iyi çözümleme alternatif açılımlara açık olunmasıdır. Toplumdaki sosyal gelişmeyle beraber aile üyeleri arasında da bir fikir etrafında birleşme önemli olmaktadır.,

Ailede aile üyelerinin birbirlerine açık ve şeffaf olmaları güven duygusunun oluşmasını teşvik etmektedir. Ailedeki gerilimlere neden yol açan ve iç ve dış faktörlere bağlı olarak oluşan krizlerin giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır. Aile üyeleri arasında güven duygusunun geliştirilmesi, açık bir iletişim ortamının oluşturulması ve aile içi kriz ve sorunların analiz edilmesi birinci planda yer almaktadır. Çağdaş yönetimde de kurumun başındaki kişiler veya yöneticiler aynı zamanda riskleri de göze aşarak isabetli olarak sorun çözen ve karar veren kişi olarak da tanımlanmaktadır.

Aile toplumun mikro düzeyde bir kurumu olduğuna göre yönetimde yöneticinin varlığının nedeni sorun çözme olduğuna göre aile içinde de var olan sorunların – krizlerin çözülmesi gerekmektedir. Çünkü, yöneticiye sürekli olarak sorun getirildiği gibi aile yöneticisi durumundaki ana-baba'dan bu sorunların çözülmesi istenir. Ailenin yönetimdeki başarısı da, sorun çözmekteki başarı ve becerisine göre değerlendirilebilir. Zira aile'nin bilgi ve yeteneğini ortaya koyan başarı kıstası sorun çözme yeteneği ve becerisidir.

Aile içinde çözülmesi imkansız gibi görünen sorunlar günlük işleri altüst etmektedir. Sorunlar günlük işlerin bir parçasıdır. Hatta onların ta kendisidir. Ailede ana ve babanın görevi de bunları çözmektir. Aile'de çözülmesi zor alan sorunları yoksa, başarılacak bir şey de yok demektir. Çünkü yönetimde olduğu gibi ailede de başarı sorunu çözmektir.

Aile de yönetim, ortak bir vizyonun oturtulmasını, farklı amaçların birleştirildiğini ve ortak eylemlere öncelik verildiğini işaret etmektedir. Kararlar katılmada ve aile vizyonunun oluşumunda kabul edilebilir bir şekilde eşit olarak statü ve görev dağılımının ve kararların şeffaf yapılması gerekir.

Ailede baba yönetici anlamında aynı zamanda örgütte kararları veren kişidir. Yönetimde karar vermek her zaman kolay değildir. Özellikle çağımızda aile yönetimini etkileyen dış unsurlar, baskılar ve sınırlar vardır. Aile yönetimi karar verirken bu sınırları baştan iyi hesap etmek, düşünmek zorundadır.

Aile yapısındaki radikal değişimler veya ailenin hızlı değişimi sonucunda meydana gelen istikrarsızlığın yaygınlaşması zaman süreci içerisinde toplum yapısını tehdit edici bir niteliğe dönüşmesi kaçınılmaz bir realite olarak ortaya çıkmaktadır. Ailede meydana gelen problem veya olumsuzlukların giderilmesi aile üyeleri arasında işbirliğinin, güvenin, sorumlulukların, karşılıklı rol ve statüler saygılı olunması ile mümkün olabilir. Aile üyelerinin eksik oldukları tarafları ve deneyimleri açıkça belirtilmesinde yarar görülmektedir. Aile üyelerinin bireysel ihtiyaçları plan ve programlar aile politikaları çerçevesinde geliştirilmedi

Günlük yaşam içinde ailelerin sıklıkla karşılaştıkları ilk çocukluk dönemi zorluklarının başında "disiplin" gelmektedir. Anne-babalar çocuklarını eğitirken neleri yapıp neleri yapmamaları konusunda sık sık belirsizlik yaşarlar.

Anne-baba aile içinde gücü kullanma hakkı ve becerisi yönünden daima çocuklardan daha yukarıda yer almalıdır. Çoğu zaman aile içindeki bu "güç dengesi"nin bozulması ile krizler çıkar ve sorun çözme zorlaşır. Şüphesiz çocukların da karar verme, seçim yapma, kabul etme ya da etmeme hakları vardır.

Tablo: Aile içindeki belirsizlikler(Açık olunmaya durumlar)

	N	%
İnternete takılma	350	32.0
Para harcanmada	450	41.0
Arkadaş seçiminde	175	16.0
Gidilen yerler	125	11.0
Toplam	1100	100.0

Son yıllarda internet ve telefon bağımlılığını bir psikolojik bağımlılık olarak tanımlanmış ve özellikle gençleri bu bağımlılık açısından riskli grup olarak değerlendirilmiştir. İnternet'in aşırı kullanımının sağlık, ilişki ve zaman yönetimiyle ilgili sorunlara neden olabileceğini vurgulanmıştır.

Araştırmalarda, internetin bir madde gibi kullanımı vazgeçilemeyen bir hal aldığı ve zihinsel meşguliyet yarattığı görülmektedir. Bu konuda çeşitli kazalarda yol açabilmektedir. İnternet bağımlılarının %54'ünde depresyona, %34'ünün anksiyete bozukluğuna yakalandığı, geri kalanlarında da düşük benlik saygısı görüldüğünü belirtir. Bu bağlamda, internet bağımlılığının bir davranışsal bozukluk olduğu ortadadır ve bu durum kişilerin psikolojik sağlığını zayıflatabilir. Bu nedenle daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalar patolojik internet kullanımı üzerine olmuştur (Koroğlu, Öztürk ve diğ., 2006;)

Burada önemli olan aile fertleri tarafından her konuda açık ve şeffaf olunması önemli olmaktadır. Yapılan mülakatta erkek ve kadınların %90 oranı her eylemde ve kararlarda açık olunması istenilmektedir. Erkek ve kadın kategorisinde son aylarda erkek ve kadınların internette (facebook ve twitter de) gezinmeleri aile bireylerini rahatsız etmektedir

Aile fertlerinin her birisinin görev ve işlevleri olduğundan her konuda birbirlerine karşı her alanda açıklık politikalarının oluşturulması gerekir. Eş kocasından, çocuk anne veya babasının duymasını istemediği hareketler ve davranışları gizlemek isteyebilirler. Bu yöntem iletişim kanallarının açıklığını engelleyen ve önlenemez daha büyük sorunlara yol açabileceği hesaba katılmalıdır.

Eşlerin kocalarından, kocaların da eşlerinden gizli olarak internette chat yapmaları, aile yapımızı bozabilecek davranış ve eylemlere yönelmesi yanlış hareketlerimiz arasında yer almaktadır

İnternet Bağımlılığı

İnternet bağımlılığını bir psikolojik bağımlılık olarak tanımlanmış ve özellikle gençleri bu bağımlılık açısından riskli grup olarak değerlendirilmiştir. İnternet'in aşırı kullanımının sağlık, ilişki ve zaman yönetimiyle ilgili sorunlara neden olabileceğini vurgulanmıştır.(Kandell 1998:17)

Araştırmalarda, internetin bir madde gibi kullanımı vazgeçilemeyen bir hal aldığı ve zihinsel meşguliyet yarattığı görülmektedir. İnternet bağımlılarının %54'ünde depresyona, %34'ünün anksiyete bozukluğuna yakalandığı, geri kalanlarında da düşük benlik saygısı görüldüğünü belirtir. Bu bağlamda, internet bağımlılığının bir davranışsal bozukluk olduğu ortadadır ve bu durum kişilerin psikolojik sağlığını zayıflatabilir. Bu nedenle daha sonraki yıllarda yapılan çalışmalar patolojik internet kullanımı üzerine olmuştur (Koroğlu, Öztürk ve diğ., 2006;)

Şimdi öyle bir zamana gelindi ki 5 yaşındaki çocuğun elinde en son model cep telefonu var. Aileler çocuklarına iyilik yaptıklarını düşünselerde aslında çocuklarının geleceğini

katlediyorlar. Hatta 1- yada 2 yaşındaki çocukların susması için telefonlar onların ellerine verilmektedir.

Aynı evin içinde birbirine yabancı olarak yaşayan binlerce aile var. Baba eve geliyor yemeğini yiyor geçiyor televizyonun karşına güncel dizileri veya programları izliyor, anne bilgisayar başında sosyal medya fenomeni olma derdinde, yada tam tersini düşünün. Çocuk kendi odasında elindeki son model telefonuyla veya aypetiyle oyunlar oynuyor. Çocukları bilgisayar başından kaldırmak adeta imkansız hale gelmiş durumda. (Ogburn .Nimkoff) bağımlılığı internette ,wappatt 'ta kim ne paylaşmış, kim neyi beğenmiş kontrol etme zamanı Hatta oğlunu/kızını parkta salıncakta sallayan annelerin bir elinde sosoyal medya ve telefon bağımlılığı

Gün geçtikçe aileler birbirinden uzaklaşıyor, yanı başlarındaki eşleri çocukları dururken kilometlerce uzaktaki yüzlerini dahi görmedikleri kişilerle iletişim kurmaya sohbet etmeye çalışıyorlar.

Çocuklarıyla oyun oynayan, onlarla sohbet eden, en yakın arkadaşlarını öğrenen, onlara değer veren, her akşam mutlaka tv, sosyal medya ve bilgisayardan arınarak bir kaç saatliğinede olsa sadece sohbet eden bir aile yapısına çok ihtiyacımız var

Gerilimlerin Nedenleri

Ailedeki gerilimlere neden yol açan ve iç ve dış faktörlere bağlı olarak oluşan krizlerin giderilmesi ve önlenmesi için gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır. Aile üyeleri arasında güven duygusunun geliştirilmesi, açık bir iletişim ortamının oluşturulması ve aile içi kriz ve sorunların analiz edilmesi birinci planda yer almaktadır. Çağdaş yönetimde de kurumun başındaki kişiler veya yöneticiler aynı zamanda riskleri de göze aşarak isabetli olarak sorun çözen ve karar veren kişi olarak da tanımlanmaktadır. Ailenin ekonomik yapılanmasındaki değişiklik kadının rol ve statüsünde değişmeler meydana getirmiştir.(Elliot,Merril,1979:345)

Erkeğin aile içindeki en önemli görevleri nelerdir? Sorusuna çeşitli alternatif seçenekler içinde birinci sırada %94.56 ile “ailenin geçimini sağlamak”tercihi başta gelmektedir. İkinci sırada “ailenin güven ve korunmasını sağlamak” yer almaktadır.

Tablo: Aile de gerilimlerin nedeni

	N	%
Açık olunmaması	660	60.0
İşlere karışılması	275	25.0
Ben merkezli olması	165	15.0
Toplam	1100	100.0

Ailedeki gerilimlerin oluşmasında erkeğin ev içi işlere katılma durumlarında da meydana geldiğini ifade etmiştik. Özellikle çalışan kadınların iş dönüşlerinde yorgun olduklarından bazı ev işlerinde veya çocuklarla ilgili bazı yapılması gereken işlerde eşinden yardım beklentisi içinde bulunmaktadırlar. Son zamanlarda sosyal gelişmeler sonucunda bu konularla ilgili çözümlenmeler aile fertleri arasında “aile kültürü” oluşturma projeksiyonu ile koordinasyonu çerçevesinde yapılabilmektedir.

Aile sosyal kurallarla çevrilidir.

Bu özellikler kapsamında Aile üyelerinin sorumlulukları ve görevleri vardır. Görev sorumlulukları da beraberinde getirmektedir.(Maciver and Page:240-241)Bu bağlamda aile bireylerinin görevleri ve sorumlulukları bulunmaktadır. Aileyi meydana getiren bireyler konularına göre farklı rollere sahiptir. Babanın anneye, annenin çocuklara göre farklı olan

konumları, aynı zamanda rollerini ve sorumluluklarını da farklı kılmaktadır. Çocukların düzenli eğitim almalarında ve onların istenilen biçimde yetiştirilmelerinde aile fertlerinin ayrı ayrı görev ve sorumlulukları vardır. Bu görev ve sorumluluğun büyük bir kısmını anne ve baba üstlenir. Babaanne, anneanne ve dedeler ise zaman zaman bu sorumluluğa ortak olurlar. Ailedeki diğer büyük kardeşler de, çocuk eğitiminde bu sorumluluğu paylaşan diğer bireylerdir. Anne ve Babanın aile içinde ayrı görev ve sorumlulukları olmakla beraber bazı ortak görev ve sorumlulukları da vardır,

Aile Üyelerinin Beklentileri

Her kurumun/işletmenin kendi yapılarına uygun çeşitli politikaları ve yetki-sorumlulukları vardır. Bu politikaların oluşturulmasında kurumun/ailenin amaç ve hedefleri önemli yere sahip olmaktadır. Eşlerin birbirlerinden belli beklentileri olması kadar normal ve doğal bir şey yoktur. Ancak bu beklentilerin seviyesi ve süresi konusunda her iki tarafın da makul ve anlayışlı olmaları şarttır.

Aile fertleri kendi sorumluluklarındaki alanlarla daha belirgin hedefler kurabildikleri zaman bunları gerçekleştirme oranları artabilmektedir. ana-baba tarafından yerleştirilmeli ve aile fertleri arasında sağlıklı iletişim kurulmalıdır. Diğer taraftan, bazı belirli zamanlarda hiyerarşinin en altından en üstüne bütün yöneticiler kendi bölümlerinde yapılan işin gelişen amaçları karşı etkili ve yeterli olup olmadığını analiz ettikleri gibi,aile üyeleri de aile ile ilgili işlevleri analiz etmeleri olumlu katkıları beraberinde getirmektedir.

Bu açıdan bakıldığında toplumun en küçük ve temel biriminden en büyük birimine kadar fonksiyonel derecelerdeki kurumlarda koordinasyonda çok önemlidir. Modernleşmeyle beraber ben merkezli yaşam ve fazla çocuk sahibi olmaktan kaçınılması da aile üyelerinin beklentilerine göre değişebilmektedir.(Maciver and Page,1965:342)

Aile yapısındaki radikal değişimler veya ailenin hızlı değişimi sonucunda meydana gelen istikrarsızlığın yaygınlaşması zaman süreci içerisinde toplum yapısını tehdit edici bir niteliğe dönüşmesi kaçınılmaz bir realite olarak ortaya çıkmaktadır. Ailede meydana gelen problem veya olumsuzlukların giderilmesi aile üyeleri arasında işbirliğinin, güvenin, sorumlulukların, karşılıklı rol ve statüler saygılı olunması ile mümkün olabilir.

SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Aile toplumun en küçük organizasyon olduğuna göre aile üyelerinin herbirinin ailedeki rolünü, statüsünü ve sorumluluklarını bilmesi gerekir. Bu unsurların yerine getirilmemesi durumunda aile içindeki gerilimler daha da artarak devam edecektir. Bunun için yönetim politikaları içinde yer alan sosyal sorumluluk politikalarının aile’de oluşturulması gerekir. Aile’de belli bir amaca göre (ailenin) modern yönetim anlayışlarının uygulanması; sağlıklı, güvenli bir kurumun davranışını yansıtır.

1. Açık olunması /şeffaflık Adaletin ve dürüstlüğün sağlanması
2. Anlama dinleme araştırma anlayışının sağlanması
3. Gerekli rolün yerine getirilmesi
4. Katılım ve Paylaşım /Kararlara ve harcama konusunda
5. Hesap verebilme /hesapverilebilirliğin oluşması

Evlenirken eşlerin eş seçiminde; bir organizasyon kurulurken gözönüne alınması gereken ilkeler gözönüne alındığı gibi;analiz edebilen, amaç ve hedeflerini paylaşabilecekleri, anlayabilecekleri ve uzlaşabilecekleri kişileri tercih yaklaşımlarında bulunmaları geçerli olabilmektedir.

Aile fertleri arasında açıklığı sağlanmaya çalışılması ve her şeyi açık olarak konuşulması gerekir Bilgi sisteminin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi ve açık iletişimin kurulması daha akılcı yol olarak ortaya çıkmaktadır.

Sağlıklı ve gerilimsiz bir yönetim ve çalışma ortamının oluşturulabilmesi için ailede de karşılıklı sevgi, saygı, özveri ve hoşgörülü bir ortamın ve koordinasyonun sağlanması gerekli olmaktadır.

KAYNAKLAR

- Acar,A.(1998). "Çalışan Kadınların Sorunları" Mehir der.,C1,Sayı:2,
- Appleby,Robert C. (1987). *Modern Business Administration*(fourth Edition)Boston,
- As; Gönül. *Patolojik internet kullanımı (İnternet bağımlılığı / kötüye kullanımı)* Yeni Symposium 2002; 40:105-110.
- Blair, H. (2000). *Participation and Accountability at the Periphery: Democratic Local Governance in Six Countries*, World Development, Vol. 28, No.1, pp.21-39
- Durkheim,E.,*The Division of Labor in Society*,The Free Press,New York,1965
- Elliot and Merrill ,*Social Organization*, Macmillan 1979
- Enders,Richard E. (1972) "Successful Management of Change"Personnel Administration and Public Personnel Review"July-August,
- Erkal,M, (2011) *Sosyoloji*,Der Yay.İst.
- Good,W.,"*The Role of the Family in İndustrialization*",Selected Studies in Marriage and the Family,
- Gültürk Koroğlu , Özgür Öztürk , Nergis Tellioglu , Yasin Genç , Hasan Mırsal , Mansur Beyazyürek *Problemler İnternet Kullanımıyla Başvuran İki Uçlu Bir Hasta Nedeniyle Psikiyatrik Ek Tanı Tartışması: Olgu Sunumu*, Bağımlılık Dergisi, 2006, Cilt: 7, Sayı: 3, s:150-154
- Hanold,Koontz,Cyril (1985)O'donnell And Heinz Weihrich, *Essential Of Management*,Mc Graw-Will,New York,
- Haralambos,H.,Heald,(1983)*Sociology Themes and Perspectives*,Page,University Tutorial Press,
- Haynes,W.Warren/Massie,Joseph.L./Wallacer,Marc J., *Management Analysis, Concept and Cases*
- Koontz/O'Donnell/Weihrich, *Essentials of Management*, Mc.Graw-Hill,İntern,Edition,Toronto,1986
- Macıvar and Page, (1962) *Society*,Macmillan,London,
- Ngaire Woods, "Good Governance in International Organization", *Global Governance*, Boulder, Jan-Mar. 1999, Vol.5,Iss.1, s.44
- Nüfus İstatistikleriTÜİK.Ank.2018
- Ogburn,W.F.,Nimkoff,M.F.(1955),*Technology and The Changing Family*Houghton Mifflin Co.,Newe York
- Phillips,Bernard S.(1969) **Sociology, Social Structure and Change** The Macmillan Co.,London
- Pleck;J.M., "Work-Family Role System" *Social Problems*,XXIV;Number:4,(April,1977),sh:417-418
- R. Heller, (1987)*Mükemmel Ulaşanlar*, Çev. S. Cılızoğlu, İlgi Yayınları, İstanbul-
- Roethlisberger,F.I., *Management And Worker*,Harvard Unuversity Press,Cambiridge,Maess
- Toffler;A.,*Üçüncü Dalga*,(Çev:A. Seden)
- Türk Aile Yapısı Araştırması,DPT,1990